

Evidence projektů na MU

Šárka Ocelková, ÚVT MU

1 Přes publikace k projektům

Vědecko-výzkumná činnost je samozřejmou součástí života univerzity a dosažené výsledky významným vypovídacím faktorem. Přehled o této oblasti je důležitý pro MU interně, zajímavý z pohledu její prezentace navenek a vedle toho vyžaduje pravidelné předávání informací o výsledcích ve vědě a výzkumu na vysokých školách i stát (z titulu poskytovatele finančních zdrojů) – a to do národních databází RIV (publikační), CEZ (výzkumných záměrů) a CEP (výzkumných projektů).

Na jaře 1999 přešla evidence publikační činnosti na MU z původního režimu hromadného sběru dat pro RIV (prostřednictvím externě dodaného softwaru, v přibližně půlročních periodách) na režim průběžného zaznamenávání publikačních přírůstků do interního informačního systému MU (<https://is.muni.cz/auth/publikace>), odkud jsou hromadné přírůstkové výstupy pro RIV v požadovaných periodách systémem generovány. Aktualizace institucionální prezentace publikační činnosti MU na stránkách www.muni.cz tím přirozeně přešla z původního přibližně půlročního skokového režimu na plynulý denní. Je vcelku přirozeným pokračováním, že obdobnou cestou se po publikacích ubírá i evidence řešených projektů.

Počátky centrálního shromažďování údajů o projektech řešených zaměstnanci, popř. studenty MU v Brně – s prvotním cílem prezentovat je na institucionálním webu MU – spadají do podzimu 1999. Jednotlivé fakulty MU na svých vlastních stránkách již přehledy projektů dlouhodobě zveřejňovaly, informace však nebyly systematicky sbírány do společného centra a propojovány. V databázi www.muni.cz prezentace MU byla proto vybudována struktura tabulek pro celouniverzitní evidenci projektů, založená na struktuře CEP (*Centrální evidence projektů*), původně ve verzi CEP 2000. Naplnit ji daty byl úkol pouze pro vytrvalé: po zdlouhavých jednáních s významnými dílčími poskytovateli finančních zdrojů (zejména MŠMT a GA ČR) se podařilo získat velké celky dat o projektech (za několik let zpětně), takže od února

2000 jsou údaje na www.muni.cz, v části *Výzkum a vývoj*, vystavovány.

Od počátku jsou na [www](http://www.muni.cz) stránkách MU zveřejněny stručné přehledy projektů po letech za jednotlivé složky univerzity a za jednotlivá pracoviště a dále přehledy všech projektů konkrétních řešitelů, resp. spoluřešitelů. Ke každému projektu pak existuje stránka s podrobnějšími informacemi, včetně přehledu publikací¹ s projektem souvisejících.

2 Subsystem pro evidenci projektů

Brzy po zveřejnění prvních přehledů projektů začaly od řešitelů přicházet požadavky na doplnění či opravu nějakého údaje nebo přidání dalšího projektu. Aktualizace dat lze provádět zadáváním SQL příkazů v databázi prezentace, ale malý počet správců databáze brzy začne pociťovat přesilu přicházejících dat a hledat pohodlnější cesty jejich údržby. Takto vznikl editor projektů (dále jen editor), tj. aplikace na evidenci řešených vědecko-výzkumných projektů na MU, jehož smyslem je vedle pohodlného vkládání a editace dat umožnit provádět změny údajů o projektech dalším oprávněným osobám a v konečném důsledku každému řešiteli. Od poloviny srpna letošního roku je ve zkušebním provozu první verze editoru, jako součást Intranetu [www prezentace MU na adrese http://wwwdata.muni.cz/](http://wwwdata.muni.cz/). Intranet prezentace je realizován technologií klient-server se zabezpečenou kryptovanou komunikací – viz [1].

3 Co se o projektech sleduje

Jak již bylo řečeno, položky, které se u projektů evidují, vycházejí ze struktury CEP 2000. Koncem září letošního roku byla Radou vlády ČR pro VaV schválena nová struktura dat pro CEP 2002, v níž jsou (v porovnání s předchozí verzí) některé položky navíc nebo pozměněny. Do editoru již byly některé změny promítnuty, změny většího rozsahu (zejména u financování) budou následovat. Následující stručný výčet položek, jež se u projektů evidují, tedy již odpovídá struktuře CEP 2002:

¹Souvislost publikace s projektem je možné zadávat v systému pro evidenci publikací v is.muni.cz.

- identifikační kód projektu, název v českém a anglickém jazyce, anotace v českém a anglickém jazyce, obor výzkumu a vývoje, doba řešení projektu, stupeň důvěrnosti;
- základní údaje o příjemci resp. spolupříjemci (název, identifikační číslo, sídlo, zařazení podle právní formy, název a kód vykonavatele resp. spoluvykonavatele, stát, kontaktní údaje);
- základní údaje o řešiteli resp. spoluřešiteli (jméno, příjmení, tituly, rodné číslo, kontaktní údaje, státní příslušnost);
- náklady projektu a jejich členění, výše účelové podpory a její členění;
- identifikační kód veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji;
- jiné projekty a výzkumné záměry, které řeší obdobnou problematiku;
- po ukončení řešení projektu stručné zhodnocení poskytovatelem.

4 Editor a jeho funkce

Po přihlášení do intranetu <http://wwwdata.muni.cz> (přihlašovacím jménem je osobní číslo nebo UČO, heslo je stejné jako do systému <https://is.muni.cz/auth>) má oprávněný uživatel v hlavním menu zobrazenou položku *Editor projektů* a přes ni přístup k základnímu přehledu existujících projektů, na jejichž editaci má právo (hlavní přehled je zobrazován po letech a po jednotlivých složkách MU). Projekt si lze vybrat buď z přehledu, nebo vepsáním kódu do vyhledávacího políčka: pokud projekt se zadaným kódem existuje, zobrazí se jeho náhled a oprávněnému uživateli je nabídnuta možnost editace, neexistuje-li, je uživateli nabídnuta možnost vytvořit nový projekt zadaného kódu.

Volbou editovat stávající nebo vytvořit nový projekt se uživatel dostane do hlavní části editoru - formuláře pro vyplňování položek. Kompletní množina údajů o projektu je rozdělena do čtyř podskupin, z nichž každá má svůj samostatný formulář. Na www stránce v prohlížeči jsou formuláře graficky znázorněny formou „záložek“ a lze mezi nimi plynule přecházet; záložky tvoří horní část stránek, dolní část je určena pro kontrolu a ukládání dat. Podívejme se na obě části podrobněji:

HORNÍ ČÁST STRÁNKY (FORMULÁŘE)

- a) Formulář **Základní informace** zahrnuje údaje: český a anglický název, doba řešení projektu, financující program, obor výzkumu a vývoje, stupeň důvěrnosti, ..., z nichž český název a doba řešení projektu jsou povinné. Vše se vyplňuje buď přímým vepsáním do textového okénka nebo výběrem z číselníků. Formulář končí dvěma zatrhávacími políčky - jedno určuje, zda projekt má či nemá být přenášen do evidence CEP, druhé zda je či není povolen ke zveřejnění (nepovolené projekty jsou v základním přehledu označeny hvězdičkou).
- b) Formulář **Texty** obsahuje pouze textová pole pro klíčová slova, anotaci, popř. výsledky - vše v češtině a angličtině.
- c) Formulář **Řešitelé** je určen k zadávání spolupracujících organizací a údajů o řešitelích (spoluřešitelích). Organizace se vybírají z nabízeného číselníku organizací, (spolu)řešitelé se dohledávají v centrální databázi osob na MU, a nejsou-li v ní zaneseni, vyplňují se údaje v příslušných textových polích. Organizace, za kterou řešitel projekt řeší, musí být předem vybrána jako partnerská.
- d) Formulář **Financování** slouží ke vkládání finančních údajů o projektu. Protože se zde liší struktura CEP 2000 od struktury CEP 2002 a změny ještě nejsou do editoru promítnuty, není prozatím dostupný.

DOLNÍ ČÁST STRÁNKY

Před uložením údajů z vyplněného formuláře do databáze je nutná alespoň základní kontrola dat (např. nesmí být prázdný český název, projekt nesmí skončit dříve, než začal, apod.). Vyplněné údaje se odesílají k otestování tlačítkem „Potvrzení změn“ - lze je použít kdykoliv, nutně však před přechodem na jiný formulář (jinak se obsah stávajícího formuláře zapomene!!!) -, pod nímž je trvale zobrazován náhled již potvrzených údajů. Jsou-li data v náhledu v pořádku, je pod nimi k dispozici druhé tlačítko, „Uložit změny do databáze“, jímž se data v tom stavu, jaký je vidět v náhledu, bezpečně uloží. (Obsahují-li data nesrovnalosti, tlačítko pro uložení do databáze vůbec není k dispozici a v náhledu je vyznačena příčina.)

Jako doplňující údaj k projektu lze zde uvést vlastníka projektu, jímž může být některá složka univerzity (fakulta, ústav, ...), a tím právo na editaci projektu delegovat oddělení pro vědu a výzkum příslušné složky.

5 Přístupová práva

Přístup do editoru projektů mají nyní pouze pracovníci oddělení pro vědu a výzkum jednotlivých složek MU – vždy s právy pouze na ty projekty, kde je příslušná složka uvedena jako vlastník projektu. (Při importu dat z externích zdrojů se vlastníkem automaticky stávají složky uvedené jako spoluřešitelé.) V další etapě bude editor zpřístupněn všem uživatelům na univerzitě, s právem na editaci nebo založení těch projektů, jichž jsou hlavními řešiteli nebo kontaktními řešiteli za MU, a možností delegovat právo na editaci projektů dalším vlastníkům (složkám), tedy příslušným oddělením pro vědu a výzkum.

6 Několik čísel na závěr

Na závěr ještě stručná statistika: V databázi je nyní uloženo 1019 projektů, řešených na MU v letech 1991–2005. Celkové počty evidovaných projektů a projektů aktuálně řešených v letošním roce po jednotlivých složkách univerzity ukazuje následující tabulka²:

Složka MU	Evidované projekty:	
	řešených v roce 2001	celkem (1991–2005)
Právnická fakulta	8	15
Lékařská fakulta	82	308
Přírodovědecká fakulta	165	403
Filozofická fakulta	36	93
Pedagogická fakulta	30	58
Ekonomicko-správní fakulta	12	39
Fakulta informatiky	23	42
Fakulta sociálních studií	15	45
Rektorát	1	2
Mezinárodní politologický ústav	1	3
Ústav strategických studií	0	0
Ústav výpočetní techniky	6	24
Archív MU	1	1
Centrum pro další vzdělávání	0	6
Střed. pro pomoc nevidomým a slabozrakým stud.	1	1
Celkem	390	1019

Graf na následující straně detailněji znázorňuje počty evidovaných projektů jednotlivých fakult MU řešených v letech 1991–2001.

Literatura

- [1] J. Ocelka. www.muni.cz po dvou letech. Zpráva ÚVT MU. ISSN 1212-0901, 1998, roč. 9, č. 1, s. 11–14. □

²Sloupcové součty přes složky univerzity neodpovídají celkovým údajům v posledním řádku – jednak mají některé projekty jako řešitele uvedenu celou MU (nikoliv konkrétní složku MU) a dále je každý projekt započítán u každé spoluřešitelské složky

